

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. II. An corpus Christi ut in Sacramento cerni possit oculo corporeo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

per diversum situm & distantiam partium, quod ad actiones immanentes non requiritur, nam agens immanenter non habet propriè spheram, sed singula partes agentis seu passî (idem namque sunt) efficiunt & recipiunt singulas partes effectus.

XIV. Dices, si duo agentia quantitativa extensa inter se penetrarentur, ut ferrum candens cum alio summe frigido, agerent in se invicem, ergo non requiritur hujusmodi sphaera, & distantia, nec radii, anguli, &c. cum hæc duo agentia nihil habeant hujusmodi. Aliquis fortè negaret antecedens, nempe illa duo agentia posse tunc in se invicem agere. Sed illo omisso negatur consequentia; etsi enim totum unum ferrum penetraretur cum alio toto, non tamen penetrantur singula partes unius cum singulis partibus alterius, ac proinde datur & sphaera, & distantia sufficiens ad agendum.

XV. Tandem circa actus intellectus, quos scilicet elicere possit Christus in hoc Sacramento: quoad illos qui nullam habent à sensibus dependentiam, quales sunt visio beatifica, scientia infusa, &c. nulla videtur difficultas quin Christus in Sacramento existens possit eos elicere. Quoad alios verò, licet major esse possit difficultas, conformiter tamen ad ea, quæ supra asseruimus de actibus immanentibus materialibus dicendum est circa illa objecta, quorum habet species posse Christum elicere actus intellectus, etsi dependeat hi actus ab actibus materialibus immanentibus sensuum: cum enim hos exercere possit, nil vetat quo minus possit etiam actus spirituales ad hos consequentes, in his siquidem minor est difficultas, quàm in illis, cum sint indivisibiles.

SECTIO SECUNDA.

An corpus Christi in Sacramento cerni possit oculo corporeo.

I. Prima sententia affirmat Christi corpus, ut in hoc Sacramento posse naturaliter cerni oculo corporeo.

II. Secunda sententia ait non posse Christi corpus in hoc Sacramento oculo corporeo videri naturaliter, posse tamen divinis.

TRES hac in re, exque diversissimæ sunt sententiæ, prima Nominalium asserentium corpus Christi ut in hoc Sacramento existit, posse naturaliter oculo corporeo videri: ita Ockam in quarto, quæst. 4. Gabriel lectio 45. Major in quarto, dist. 10. quæst. quintâ, & alii: addunt tamen Deum ad celandum mysterium, hanc visionem impedire, ut sit locus fidei.

Secunda sententia docet Christi corpus in Sacramento naturaliter videri non posse oculo corporeo, posse tamen divinitus: ita Sanctus Thomas in quarto, dist. 10. quæst. primâ, art. quarto, quod etiam docet dist. 11. quæst. tertiâ, art. primo, ad quartum, Divus Bonaventura dist. 10. quæst. ultimâ, Scotus quæst. 9. Waldensis, & alii, Soto etiam & recentiores Thomistæ. Unde Halensis quartâ parte, quæst. 49. membro tertio, art. octavo, §. secundo ait Beatissimam Virginem ex peculiari privilegio corpus Christi hic in Sacramento existens cernere. Denique Sanctus Thomas hic, quæst. 76. art. septimo ad secundum, asserit oculum Christi videre seipsum sub Sacramento, quod tamen negat de aliis beatis. Quamvis autem loco citato concedat oculum Christi videre se in Eucharistiâ, ait nihilominus eum non videre modum, quo in Sacramento existit; hoc enim, inquit, spectat ad solum intellectum.

Tertia demum sententia ita negat posse oculum corporeum naturaliter videre corpus Christi in hoc Sacramento, ut dicat id fieri non posse, vel divinitus: ita Capreolus in quarto, dist. 10. quæst. ultimâ, Richardus art. quinto, quæst. 2. Paludanus, Hispalensis in quarto, dist. decimâ, quæst. 1. art. 3. ad sextum argumentum contra quintam conclusionem, & alii. Hi tamen Auctores non videntur distinguere inter corpus Christi in Sacramento, & modum illius existendi, quæ tamen duo in hac quæstione maxime sunt distinguenda.

Supponimus corpus Christi esse gloriosum, & habere in se lucem; nisi enim sit lux, in objecto videri non potest, cum lux semper sit partiale objectum visus. Hoc ergo posito quarimus, utrum oculo corporeo videre possit Christi corpus secundum omnes suas partes, brachia, pedes, caput, &c. in singulis spatii partibus existens.

Dico primò: Non est necessarium ad hoc ut res aliqua videatur, ut videatur etiam illius ubicatio: ita sentire videtur Coninck quæst. 76. art. 7. num. 19. Probatur: Ponamus rem aliquam corpoream, ignem exempli gratia, aut florem existentem coloratum, extensum, luce perfusum, in debitâ distantia, &c. existentem tamen per ubicationem supernaturalem, quod divinitus multi non repugnare asserunt, hic est totum quod requiritur ad actum visionis; est enim objectum corporeum, coloratum, lucidum, ergo poterit in illud ferri potentia visiva.

Secundò, si passum aliquod esset approximatum agenti per ubicationem supernaturalem, non puto quemquam negaturum quin agens effectum suum in illo sit producturum; nec enim ad aliud requiritur ubicatio, nisi ut inter se approximentur agens & patiens, quod cum fieri possit per ubicationes supernaturales, his positis eodem modo operabuntur, ac si approximarentur invicem per ubicationes naturales, sicut si per actiones supernaturales producerentur ignis & lignum, non minus in illud ignis ageret, quàm si actiones essent naturales, & tamen actio non minus est conditio ad agendum & patiendum requisita, quàm ubicatio, ergo sicut oculus videret naturaliter ignem conservatum actione supernaturali, ita & ubicatione, etsi hæc etiam entitativè foret supernaturalis.

Dices: Visio corporea non procedit modo præcisivo, ergo non potest præcindere ab ubicatione, & videre rem solum secundum se, abstrahendo à loco; hic enim proprius videtur modus operandi intellectus. Distinguo consequens, ergo non potest præcindere quando ubicatio est ei proportionata, concedo consequentiam, quando est improporcionata, nego. Unde hic quando videmus rem, simul videmus illius ubicationem, quia ubicatio & est naturalis, & naturaliter existens: sicut aliqui dicunt lucem in corporibus Beatorum esse diversæ rationis à luce in rebus hisce materialibus, & consequenter si una cum luce naturali esset in re aliqua materiali, ejusmodi claritas, oculus licet ferat in omnem lucem in objecto, ab illâ tamen necessariò præcinderet, cum ei foret improporcionata.

Dico tamen secundò, Christus in Sacramento existens non potest oculo corporeo naturaliter cerni: ita Sanctus Thomas quæst. septuagesimâ sextâ, art. septimo, quem ut initio sectionis vidimus, hodie exceptis Nominalibus, ferè omnes sequuntur. Probatur ratione Sancti Thomæ, quia

III. Tertia nonnullorum sententia est Christi corpus in Eucharistiâ ne quidem divinitus cerni posse oculo corporeo.

IV. Supponimus corpus Christi esse gloriosum, & habere in se lucem.

V. Si res aliqua videatur non est necessarium ut videatur illius ubicatio.

VI. Si passum aliquod appropinquatur agenti per ubicationem supernaturalem, agens effectum suum in illo producat.

VII. Obicitur visio corporea non præcindit, ergo non abstrahit à loco, seu ubicatione.

VIII. Christum in hoc Sacramento videri oculo corporeo naturaliter non potest.

quia corpus Christi ut in Sacramento non potest emittere species in oculum, sine his autem oculis videre non potest: & quoad hoc idem est de oculo glorificato. Quando autem Sanctus Thomas ad secundum dicit, oculum Christi videre Christum sub Sacramento existentem, intelligendum est supernaturaliter: & in hoc fortè ponit differentiam inter oculum Christi, & alterius Beati, quòd oculus Christi in Sacramento existat etiam modo spiritali, ac proinde convenientius potest hujusmodi visionem consequi, quàm alius.

IX. Utrum autem ipse modus quo in Sacramento existit videri possit oculo corporeo supernaturaliter, sicut etiam utrum Angelus illum naturaliter intueri possit, primum pendet ab eà quæstione, an sit in entitate spiritalis, quod non est præsentis loci, secundum quorum objectorum etiam naturalium cogniti Angelis debeat, quod in primâ parte, in materiâ de Angelis fusè declaratum est.

SECTIO TERTIA.

De variis apparitionibus, quæ in hoc Sacramento cerni solent.

I. Tot, tamque insignes in omni orbis Christiani parte apparitiones in hoc genere acciderunt, quarum variis locis luculenta adhuc extant vestigia, ut obstinatissimus jure haberetur, quisquis eas negaret. Deinde, cum Auctores gravissimi fidèque dignissimi, qui iis locis ac temporibus degebant quando hæ apparitiones contigerunt, & nonnullarum oculati testes fuerunt, scriptis eas ad posteros transmiserunt, in dubium eas vocare, esset humanam auctoritatem contemnere, & fidem omnem abrogare antiquitati. Restat ergo, ut quâ ratione acciderint, declaremus.

II. Variis modis contingere possunt hæ apparitiones, ut ex Sancto Thoma notat Suarez hic, disp. quinquagesimâ quintâ, sect. primâ, & alii; quandoque enim contingit, ut mutatio tantum sit ex parte videntis, objecto planè eodem modo manente, cujus signum in primis est, ut notat S. Thomas, si uni tantum vel alteri appareat illa mutatio, cæteris species panis videntibus, quod nisi novum ponatur miraculum fieri non potest. Secundum signum à Sancto Thoma assignatum est, quando exiguo tempore manet apparitio, & statim postea species eodem modo videntur sicut ante illam apparitionem.

III. Per immutationem verò objecti tripliciter contingere possunt apparitiones circa hoc mysterium. Primò quando vel circa species sacramentales cernitur splendor aliquis, aut Angeli apparent cantantes, ut subinde contigit, vel species ipsæ ab uno loco miraculosè moventur in alium, aut immobiles adherent patenæ, vel aliquid hujusmodi. Secundò, quando subito mutantur in lapidem, aut aliud hujusmodi: sicut ergo in priore casu nullum esse potest dubium de præsentia Christi sub speciebus, ita in secundo certum videtur desinere ibi esse Christum, cum ibi amplius non manent species panis, ac proinde in illis casibus nihil illic aliud est, quàm lapis.

IV. Tertium itaque mutationum geaus, de quo solo hic loquimur, est quòd fit cum apparente ostensione corporis & sanguinis Christi, ut cum apparet puer in hostiâ, vel sanguis distillat, &c.

R. P. Comptoni Theol. Schol. Tom. II.

in quibus casibus inquirimus, an in iis verè cernatur Christus.

Affirmat Halensis, Gabriël, & alii: communis tamen sententia Theologorum cum Sancto Thoma hic, quæst. 76. art. 8. asserit contrarium, & si particula carnis hoc modo apparentis diu staret & servaretur, nefas est credere, inquit Sanctus Thomas esse carnem Christi, cum experientia doceat diuturnitate temporis mutari, & tabescere. Deinde tangi potest ac dividi, quod de carne Christi dici sine indecentiâ non potest.

Quæres: si id quod illic cernitur non sit caro & sanguis Christi, quidnam sit? Responderetur non esse veram carnem, & sanguinem, vel humanum, vel alterius animalis, ut volunt aliqui, sed colore & figurâ, vel in speciebus Sacramentalibus, ut vult Sanctus Thomas, vel in corpore aliquo vicino receptis carnem & sanguinem referre. Unde quando puer subinde in hostiâ apparet, nulla alia ibi fit mutatio, quàm quod accidentia & figura referentia puerum ibi producantur: hæc enim ratione facillè omnia salvantur quæ in hujusmodi apparitionibus contingunt.

Solum inquirendum in his casibus restat, utrum in hujusmodi apparitionibus maneat adhuc Christus præsens in hostiâ. Ad hoc universim dicendum cum Sancto Thoma, quæst. septuagesimâ septimâ, art. quarto, & Theologis communiter, si in istis apparitionibus tanta fiat in qualitatibus immutatio, ut non maneret sub illis accidentibus substantia panis, desinere ibi esse Christum: sub quavis autem minore accidentium immutatione Christus adhuc manet sub accidentibus. Unde sola mutatio coloris non obstat quo minus adhuc ibi sit præsens Christus, imò nec moderata alteratio in aliis accidentibus.

Hinc infero, si non immutetur tota hostia, sed aliqua adhuc partes maneat etiam ad visum eodem modo quo antea, ut cum in medio hostiæ apparet puer, vel aliquid aliud, quicquid sit de partibus iis in quibus fit illa apparitio, in aliis manere Christum; nulla enim est ratio, cur sub iis desinat.

Quoad alias etiam partes, circa quas fit apparitio, videtur saltem ut plurimum manere Christus, ut affirmat Sanctus Thomas hic; ad hujusmodi enim apparitiones sufficit mutatio coloris, ut diximus, vel ad summum etiam figuræ, ad quorum tamen mutationem non destruitur in rebus earum substantia. Quod si magna aliqua rarefactio hic intercederet, vel temperamentum primarum qualitatum notabiliter mutaretur, desineret ibi esse Christus.

Hoc modo intelligendus est Sanctus Thomas dum dicit manente eadem quantitate & dimensionibus, manere Christum, secus si hæ mutentur; per eandem enim quantitatem & easdem dimensiones vult non debere nimium rarefieri species; sic enim non essent aptæ ad continentium sub se corpus Christi, sicut nec ad substantiam panis: & nisi hoc modo intelligatur Sanctus Doctor, sibi contradiceret, ut notat Suarez hic, disp. 55. sect. tertîâ, dum alibi sæpè docet mutatis notabiliter qualitatibus panis, desinere ibi esse Christum, si verò magna non fiat qualitatum mutatio, Christum ibidem manere. Hoc etiam probat communis Ecclesiæ consuetudo, quæ hostias hoc modo instar carnis aut sanguinis secundum aliquas partes apparentes diu servat, solemniter etiam quandoque in supplicationibus circumfert, & tanquam verum Eucharistiæ Sacramentum veneratur.

V. Putant aliqui in his apparitionibus cerni Christum.

VI. Quæres: quidnam ergo sit caro illa & sanguis.

VII. Vtrum factâ hujusmodi apparitione, maneat adhuc Christus in hostiâ.

VIII. Si adhuc partes aliqua manent ad visum immutata, manet sub iis Christus.

IX. In illis etiam partibus, circa quas fit mutatio, videtur ut plurimum manere Christus.

X. Quid vellet S. Thomas dum dicit, manente eadem quantitate & dimensionibus, manere Christum.

